

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#**MİLLİ**
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

BİLECİK

SÖĞÜT İLÇE RAPORU

bebka.org.tr

RAPORUN KAPSAMI

Bu rapor, kalkınma göstergelerinin ilçe düzeyinde takibi amacıyla Bilecik ili Söğüt ilçesine ilişkin doğal, sosyal ve ekonomik bileşenler yönünden değerlendirmeleri kapsamakta olup; ilçe, il ve bölge düzeyinde yürütülecek araştırma, analiz, strateji ve planlama çalışmalarına bütüncül bir kaynak oluşturması ve Ajans desteklerini yönlendirmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmıştır.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yararlanıcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Rapordaki bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak karar veren şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansına aittir. Raporda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

YÖNETİCİ ÖZETİ

TR41 bölgesi; sanayi alanındaki yüksek gücü ve kapasitesinin yanı sıra, orman ve su varlıkları, bitki örtüsü ve tarımsal çeşitlilik ile birlikte tarihi ve kültürel değerler bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Kırsalda tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ek olarak, çıkan ürünlerin işlenmesi, marka-tescil faaliyetleri, eko-turizm, kentten kıra dönüş gibi birçok çalışma ile turizm tanıtımında bölge zenginlikleri doğrultusunda kültür, doğa, tarih, sağlık alanlarında faaliyetler bölgemizde aktif şekilde yürütülmektedir.

Kırsal kalkınma alanında öncelikli ihtiyaç alanlarının tespitine yönelik çalışmalar yapılması, yerel değerlerin yaşatılması amacıyla marka ve ticari değeri olabilecek ürünlerin kapasite geliştirici faaliyetlerle üretiminin desteklenmesi, kırsalda yenilikçi uygulamaların yaygınlaştırılması ve verimliliğin artırılması, kırsal kalkınma ve turizm alanlarında ortak çalışma, iş birliği ve girişimcilik kültürünün geliştirilmesi, bölgenin kırsal değerleri ve turizm potansiyeli odağında markalaşmasının sağlanması, marka değerlerinin tanınırlığının artırılması ile bölgeye nitelikli ziyaretçi ve yatırımcı çekilmesi, turizmde ürün ve hizmet çeşitliliğinin sürdürülebilir turizm anlayışı çerçevesinde planlanması, yaygınlaştırılması ve tanıtılması, kırsalda üretilen tarımsal ve geleneksel ürünlerin katma değerinin ve pazarlama imkânlarının artırılması amacıyla bölgede gerçekleştirilen çalışmalara katkı sağlaması için BEBKA tarafından, Bilecik Merkez ilçe ve bağlı 7 ilçenin müdürlükleri, kaymakamlıkları, üretici birlik/kooperatifleri, meslek odaları gibi birçok kurum/kuruluşla görüşmeler gerçekleştirilerek ve veri araştırması yapılarak ilçelerin mevcut durumunu, ihtiyaç ve potansiyel yatırım konuları ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. TARİH	1
3. İDARİ YAPI	1
4. DOĞAL YAPI	2
4.1. İklim	2
4.2. Bitki Örtüsü ve Arazi Kullanımı	3
4.2.1. Bitki Örtüsü	3
4.2.2. Arazi Kullanımı	3
4.3. Enerji ve Yeraltı Kaynakları	3
4.3.1. Jeotermal Kaynaklar	3
4.3.2. Maden Rezervleri	3
5. SOSYAL YAPI	4
5.1. Nüfus ve Demografik Yapı	4
5.2. Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)	5
5.3. Eğitim	6
5.4. Sağlık	8
6. TURİZM ve KÜLTÜREL YAPI	8
7. ALTYAPI	8
7.1. Elektrik	8
7.2. Doğalgaz	9
8. EKONOMİK YAPI	9
8.1. İşgücü ve Sektörel Dağılımı	10
8.2. Tarım ve Hayvancılık	11
8.3. Sanayi	14
8.4. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)	15
9. GZFT (Güçlü, Zayıf, Fırsat, Tehdit) ANALİZİ	16
10. SONUÇ	18
KAYNAKÇA	19

TABLolar

Tablo 1. Söğüt İlçesinin Son Beş Yıldaki Cinsiyet Bazındaki Nüfus Sayıları.....	4
Tablo 2. Sosyoekonomik Gelişmişlik (SEGE) Sıralaması (2017).....	5
Tablo 3. Söğüt İlçesi Eğitim Verileri (2016-2020)	6
Tablo 4. Söğüt İlçesi Yüksek Öğretim Bölüm ve Öğrenci Sayısı Verileri (2019-2020)7	
Tablo 5. Söğüt İlçesi Bitirilen Eğitim Düzeyi Durumu	7
Tablo 6. Söğüt İlçesi Tarım Alanları Dağılımı (2020)	11
Tablo 7. Söğüt İlçesi 2016-2020 Yılları Arasında En Çok Üretilen Tarım Ürünleri (Ton).....	12
Tablo 8. Söğüt İlçesinde Öne Çıkan Meyve Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2020)	12
Tablo 9. Söğüt İlçesinde Öne Çıkan Sebze Üretim Miktarı (2020)	12
Tablo 10. Söğüt İlçesinde Öne Çıkan Tarla Bitkileri Üretim Miktarı (2020)	13
Tablo 11. Söğüt İlçesi Örtü altı Tarım Verileri (2020).....	13
Tablo 12. Söğüt İlçesi Hayvancılık Verileri (2020).....	13
Tablo 13. Söğüt İlçesi Tarımsal Veriler (2019).....	14
Tablo 14. Söğüt İlçesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri (2020)	14
Tablo 15. Söğüt İlçesi Arıcılık Verileri (2020)	14
Tablo 16. Söğüt İlçesi İpekböcekçiliği Verileri (2020).....	14
Tablo 17. Söğüt İlçesinde Yer Alan Firma Sayısı	15
Tablo 18. Söğüt OSB Sektörel Dağılımı.....	16
Tablo 19. Söğüt İlçesi KSS Verileri	16

SEKİLLER

Şekil 1. Söğüt İlçesinin İl İçindeki Konumu	2
Şekil 2. İlçede Yer Alan Yerleşim Merkezleri.....	2
Şekil 3. Corine 2018 Bilecik İli Söğüt İlçesi Alan Kullanımı	3
Şekil 4. Söğüt İlçesi Nüfus Piramidi (2020).....	5
Şekil 5. SEGE 2017 İlçe Kademelenmeleri	6
Şekil 6. Söğüt İlçesi Elektrik Kullanımı (2014-2018).....	9
Şekil 7. Söğüt İlçesi Doğalgaz Kullanımı (2014-2018).....	9
Şekil 8. Söğüt İlçesi Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2019).....	10
Şekil 9. Söğüt İlçesi 4A Sigortalı Çalışanların Sektörel Dağılımı (2019).....	10
Şekil 10. Söğüt İlçesi 4B Sigortalı Çalışanların Sektörel Dağılımı (2019).....	11
Şekil 11. Söğüt OSB Konumu (2019).....	15

KISALTMALAR

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu
SEGE : Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması
Yer-Sis: Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması
ÇKS : Çiftçi Kayıt Sistemi

İLÇENİN KÜNYESİ

İlçe Adı	Söğüt
İl Merkezine Uzaklık	30
Yüzölçümü	523 km ²
Bitki Örtüsü	Meşe, maki ve çam ağaçları
Nüfus Sayısı (2020)	17.924
Çalışma Çağındaki Nüfus Oranı (2019)	%70,21
Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)	2. kademe
İlçede Üretimde Bulunan Sektörler	Seramik ve mermer
İlçede Öne Çıkan Sektör	Tarım
İlçede Öne Çıkan Tarım Ürünü	Kiraz, karpuz, buğday
Organize Sanayi Bölgesi	Var
Küçük Sanayi Sitesi	Var
İlçede Öne Çıkan Turizm Türü	Tarih ve doğa turizmi
Somut Kültürel Miras	Ertuğrul Gazi ve Dursun Fakih türbeleri, Hamidiye Külliyesi, Kuyulu Mescit, Çelebi Mehmet Camii, Kaymakam Çeşmesi, Söğüt Çaltı Kaplıcası, Söğüt Müzesi
Somut Olmayan Kültürel Miras	Ertuğrul Gaziyi Anma ve Söğüt Şenlikleri
Çiftçi Kayıt Sistemine Kayıtlı Çiftçi Sayısı (2020)	703
Doğalgaz Altyapısı	Var
Jeotermal Kaynak	Var
Maden Rezervleri	Altın, feldispat, kaolen, kil, volfram ve mermer

1. GİRİŞ

BEBKA tarafından TR41 bölgesinde kırsal kalkınma çalışmaları kapsamında 2010 yılından bugüne çeşitli araştırma çalışmaları ve destek programları ile bölgesel kalkınmaya öncülük edilmektedir. TR41 bölgesi illerinin mevcut durumunu ortaya koymak adına çeşitli araştırma, analiz ve raporlama çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda Bilecik ilinde kırsalda paydaşlarımız olan mahalli idareler, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, kooperatifler, dernekler ve ilçenin kalkınmasında önde gelen taraflar ziyaret edilmiş ve yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.

Kırsal kalkınma çalışmalarına atlık oluşturması amaçlanan bu çalışma kapsamında; Bilecik ilçelerinin tarihi, idari, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı ele alınmış ve güncel bilgiler ışığında mevcut durumları ortaya konulmuştur.

2. TARİH

Söğüt'ün tarihindeki en parlak dönem 13. yy. sonlarında başlamıştır. Bu dönemde doğudan gelen Oğuz Türklerinin Kayı Boyu bu küçük kasabada sınırları Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarına yayılan Osmanlı Devleti'nin ilk nüvelerini oluşturacaklardır. Kayılar Anadolu'ya 13. asrın ortalarında, bir başka görüşe göre de 11. asırda gelmişlerdir. Selçuklu sultanı Alaattin Keykubat tarafından görevlendirilen Ertuğrul Gazi Söğüt üzerine yürür ve Söğüt'ü de topraklarına katmıştır. Ayrıca Bilecik tekfurunu da vergiye bağlamıştır. Bu hizmetleri karşılığında Selçuklu Sultanı Söğüt'ü kışlak, Domaniç ve Ermeni Dağları'nı da yazlık olarak Ertuğrul Gazi'ye mülk olarak vermiştir.

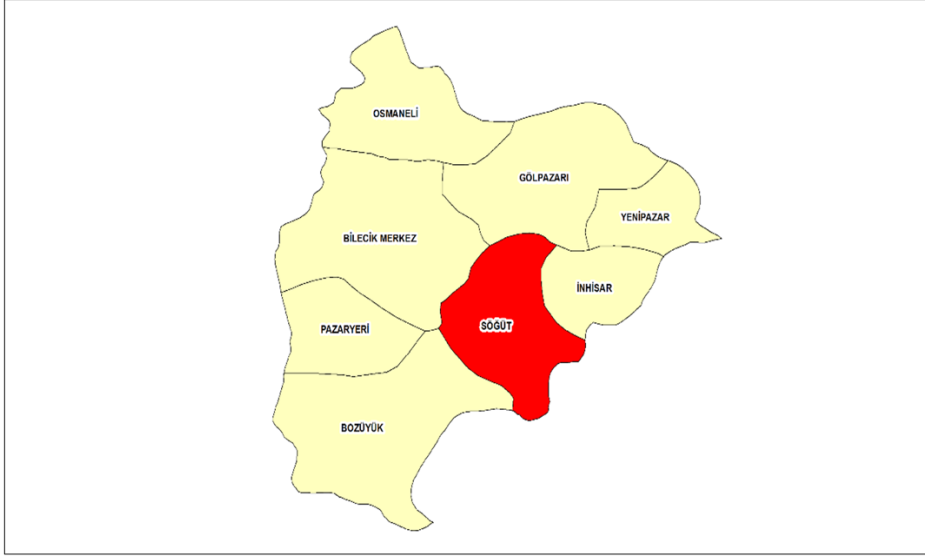
Sultan II. Abdülhamid döneminde, ata yadigarı olarak kabul edilen ilçeye ayrı bir önem verilmiş ve Dar'ül Eytam, Camii ve İdadiden oluşan Hamidiye Külliyesi yaptırılmıştır. Millî Mücadele yıllarında Ertuğrul Sancağına (Bilecik) bağlı bir kaza merkezi olan Söğüt ve çevre halkı, Anadolu'da Yunan işgalinin başladığı ilk günden itibaren maddi ve manevi bütün gücünü vatanın kurtarılması için seferber etmiştir. İşgal hareketiyle birlikte yörede Müdafaa- i Hukuk Cemiyetleri kurulmuştur. Yöre toprakları 8 -11 Ocak 1921 tarihleri arası üç gün, 24 Mart- 21 Nisan 1921 tarihleri arasında 13 ay 25 gün olmak üzere Yunan işgalinde kalmıştır. Bu işgaller sırasında Söğüt yakılmış, Ertuğrul Gazi'nin türbesi kurşunlanarak tahrip edilmiştir. Bugün türbenin kepenklerindeki delikler bu mezalimin kalıntılarıdır. Ertuğrul Gazi Ocağı Söğüt günümüzde ülke çapında bir marka olan Ertuğrul Gazi'yi Anma ve Söğüt şenlikleriyle her yıl Eylül ayında dünyanın dört bir yanından misafirlerini ağırlamaktadır.

3. İDARİ YAPI

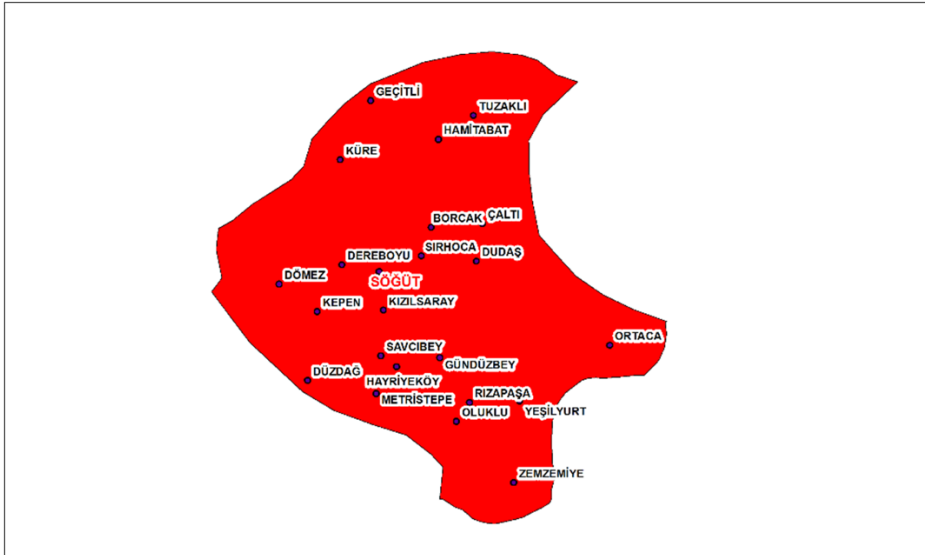
Söğüt'te 23 köy ve 5 mahalle bulunmaktadır. Söğüt ilçesinin kuzeyinde Gölpazarı ilçesi, kuzeybatısında Bilecik Merkez, doğusunda İnhisar ilçesi bulunmaktadır.

- **İl Merkezine Uzaklık** : 30 km
- **Yüzölçümü** : 523 km²

Şekil 1. Söğüt İlçesinin İl İçindeki Konumu

Şekil 2. İlçede Yer Alan Yerleşim Merkezleri

4. DOĞAL YAPI

4.1. İklim

İlçenin yüz ölçümü 523 kilometrekare olup, deniz seviyesinden yüksekliği 695 metredir. Söğüt'te geçiş iklimi bulunmaktadır. İlçede; Akdeniz ikliminin, Karadeniz ikliminin ve karasal iklimin etkileri görülür. İlçe sınırları içerisinde bulunan Sakarya Vadisi'nde ise mikro klima özelliğine sahip iklim bulunmaktadır. Bu bölgede kar yağışı çok düşüktür. En sıcak ay Ağustos ayı olup, ortalama sıcaklık 21°C derecedir. En soğuk ay ise Ocak ayıdır. Ortalama sıcaklık 2°C'dir. İlçe genelinde en düşük sıcaklık -16° C olup en yüksek sıcaklık 30° C' civarındadır. Yıllık sıcaklık ortalaması 12° C'dir. Bölgede en fazla esen rüzgâr güneydoğudan esen keşişlemedir. Yıllık yağış ortalaması 630 mm civarındadır.

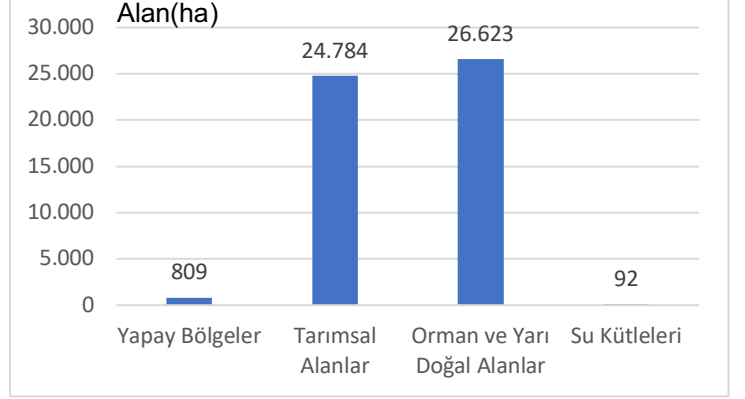
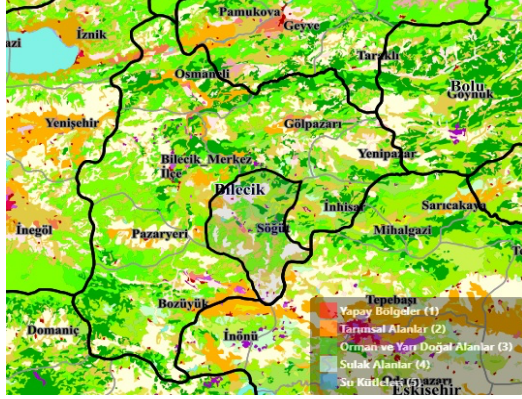
4.2. Bitki Örtüsü ve Arazi Kullanımı

4.2.1. Bitki Örtüsü

İlçede doğal bitki örtüsü yükseltiyeye bağlı olarak değişmektedir. Alçak alanlar bozkır görünümüne küçük çalılış tipi bitkiler ve çeşitli otlarla kaplıyken yüksek yerlerde ise ormanlık alanlara rastlanmaktadır. Ormanlık alanlarda en çok meşe, karaçam ve kızılçam ağaçları bulunmaktadır.

4.2.2. Arazi Kullanımı

Şekil 3. Corine 2018 Bilecik İli Söğüt İlçesi Alan Kullanımı

Kaynak: (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2020)

4.3. Enerji ve Yeraltı Kaynakları

4.3.1. Jeotermal Kaynaklar

İlçede özellikle Çaltı bölgesinde jeotermal su kaynağı bulunmaktadır.

Jeotermal Alan Adı	Sıcak Su Doğal Çıkış Adı	Kullanım Alanı
SÖĞÜT- ÇALTI	Çaltı	Kaplıca

4.3.2. Maden Rezervleri

Söğüt'te altın, feldispat, kaolen, kil, volfram ve mermer maden yatakları bulunmaktadır.

Altın (Au)

- **Maden Yatağı:** Söğüt Korudanlık Zuhuru
- **Tenör:** %1.17 gr/ton Au
- **Rezerv:** 15.695 ton görünür rezerv.

Feldispat (Fid)

- **Maden Yatağı:** Bozüyük-Söğüt Sahası
- **Tenör:** %9 toplam alkali içeriği
- **Rezerv:** 177.310 ton mümkün rezerv belirlenmiş olup yatak geçmiş yıllarda işletilmiştir.

Kaolen (Kao)

- **Maden Yatağı:** Söğüt-Yeniköy Sahası
- **Tenör:** %13-18 Al₂O₃, %0.2-1.7 Fe₂O₃
- **Rezerv:** 1.000.000 ton mümkün rezerv belirlenmiş olup yatak zaman zaman işletilmektedir.

Kil

- **Maden Yatağı:** Söğüt-İnhisar-Sakızbeli-Tilkili-Ceylan-Ceyhan, Küre-Avdan, Çaltı-Akçaalan, Yakacık Sahaları
- **Tenör:** %9.38-33 Al₂O₃, %1-16 Fe₂O₃
- **Rezerv:** 10.618.072 ton görünüm muhtemel, 5.800.000 ton muhtemel rezerv belirlenmiş olup halen bir kısmı işletilmektedir.

Volfram(W)

- **Maden Yatağı:** Söğüt Dudaş Sahası
- **Tenör:** %0,4 WO₃
- **Rezerv:** 10.000 ton mümkün rezerv.

Mermer (Söğüt Beji Mermeri)

- **Kalite:** Bej renkli, mikritik dokulu kriptokristalin kalsit ve dolomit kristallerinden oluşmuştur. Sertliği 3-4, yoğunluğu 2.73 g/cm³ ve porozitesi %0.659'dur
- **Rezerv:** 5.000.000 m³ jeolojik rezerv.

5. SOSYAL YAPI

5.1. Nüfus ve Demografik Yapı

Söğüt'te 2020 yılı sonu itibariyle 17.924 kişi yaşamaktadır. Nüfusun %50,31'ini erkek nüfus, %49,69'unu kadın nüfus oluşturmaktadır.

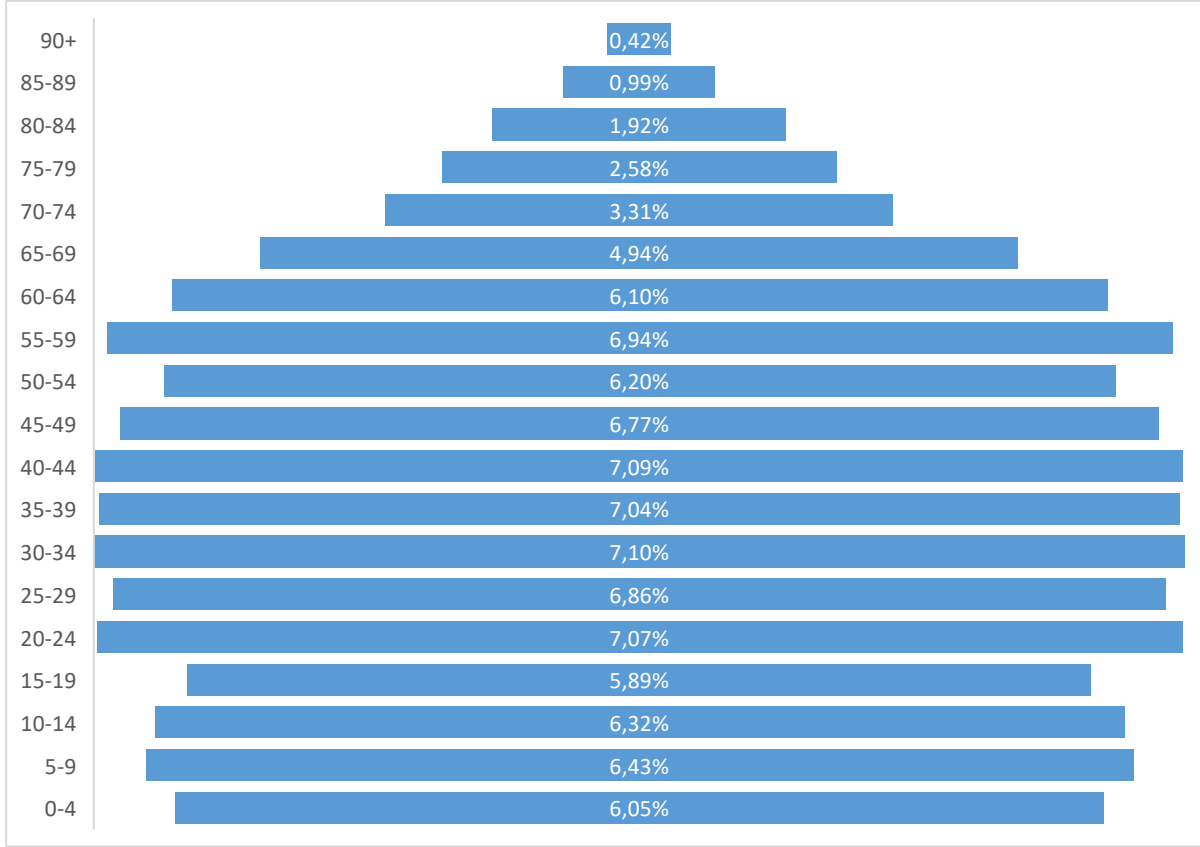
Tablo 1. Söğüt İlçesinin Son Beş Yıldaki Cinsiyet Bazındaki Nüfus Sayıları

Yıl/Cinsiyet	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Erkek	10.359	10.096	10.530	10.267	9.080	9.018
Kadın	9.189	9.189	9.178	8.977	9.087	8.906
Toplam	19.548	19.285	19.708	19.244	18.167	17.924

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Söğüt ilçesi nüfus piramidi incelendiğinde, ilçede %7,10 oranı ile 30-34 yaş arası nüfusun ilk sırada, %7,09 oranı ile 40-44 yaş arası nüfusun ikinci sırada ve %7,07 oranı ile 20-24 yaş arası nüfusun üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. İlçede çalışma çağındaki nüfus daha yoğundur. Doğum oranları giderek azalmakta ve ilçe ortalama yaş artmaktadır.

Şekil 4. Söğüt İlçesi Nüfus Piramidi (2020)

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

5.2. Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)

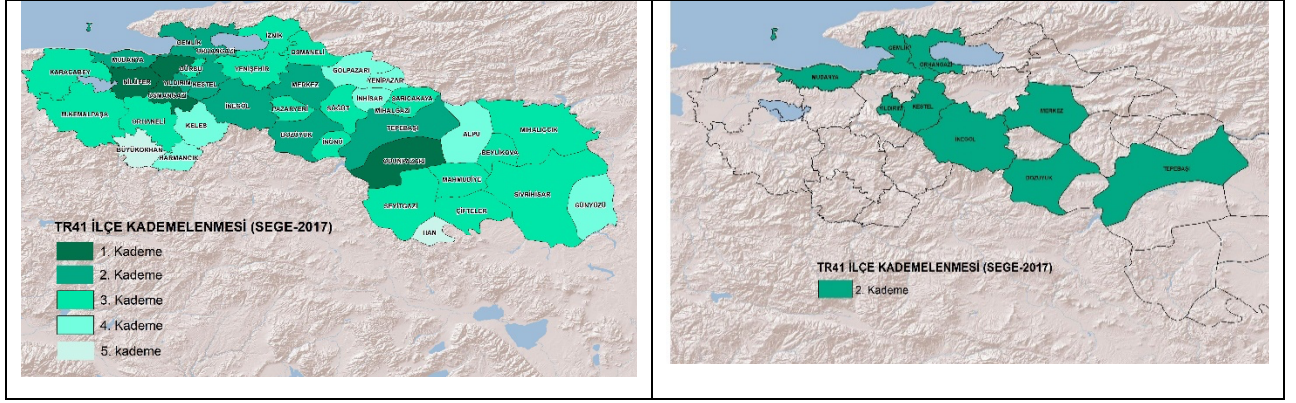
Söğüt İlçesi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasında sosyo-ekonomik gelişmişlik bakımından Türkiye'deki ilçeler içerisinde 187., Bilecik'teki 8 ilçe içinde ise 2. sıradadır. İlçe 0,715 puan ile sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından 2. kademe yer almıştır.

Tablo 2. Sosyoekonomik Gelişmişlik (SEGE) Sıralaması (2017)

İlçe Adı	Genel Sıralama	İl İçindeki Sıralama	Skor	Kademe
Söğüt	187	2	0,715	2

Kaynak: (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2021)

Şekil 5. SEGE 2017 İlçe Kademelenmeleri

5.3. Eğitim

Tablo 3. Söğüt İlçesi Eğitim Verileri (2016-2020)

Okul Türü		OKUL ÖNCESİ	İLKOKUL	ORTAOKUL	LİSE GENEL	LİSE MESLEK
Veri Türü	Yıl					
Okul Sayısı	2016/2017	2	6	6	1	3
	2019/2020	3	6	6	1	3
Öğrenci Sayısı	2016/2017	283	862	932	244	553
	2019/2020	302	887	921	261	413
Şube Sayısı	2016/2017	19	40	50	9	29
	2019/2020	11	52	51	9	21
Öğretmen Sayısı	2016/2017	19	50	72	18	59
	2019/2020	23	57	80	19	52
Derslik Sayısı	2016/2017	14	69	45	20	36
	2019/2020	16	80	41	16	36

Kaynak: (Bilecik İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2021)

- İlköğretimde derslik başına öğrenci sayısı (2019/2020) : 19
- Ortaöğretimde derslik başına öğrenci sayısı (2019/2020) : 13
- İlköğretimde öğretmen başına öğrenci sayısı (2019/2020) : 13
- Ortaöğretimde öğretmen başına öğrenci sayısı (2019/2020) : 10
- Okuryazarlık Oranı (2019) : %98,42

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye'deki ilçeler arasındaki hizmet ağlarını inceleyen ve analiz eden Yer-Sis çalışması neticesinde ortaöğretim eğitimi için Söğüt'ten ortaöğretim için en çok seyahat edilen ilçenin Eskişehir Merkez olduğu tespit edilmiştir (Yer-Sis, 2021).

Tablo 4. Söğüt İlçesi Yüksek Öğretim Bölüm ve Öğrenci Sayısı Verileri (2019-2020)

Üniversite Adı	Fakülte/MYO Adı	Bölüm Adı	Toplam Ön Lisans Öğrenci Sayısı
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	AŞÇILIK	39
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	BASIM VE YAYIN TEKNOLOJİLERİ	119
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	BİLGİSAYAR PROGRAMCILIĞI	133
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	BÜRO YÖNETİMİ VE YÖNETİCİ ASİSTANLIĞI	145
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM	99
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	HUKUK BÜRO YÖNETİMİ VE SEKRETERLİĞİ	40
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	İÇ MEKAN TASARIMI	99
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	MODA TASARIMI	107
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI	13
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	SERAMİK CAM VE ÇİNİCİLİK	1
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	SOSYAL GÜVENLİK	307
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	TURİST REHBERLİĞİ	4
B. ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	SÖĞÜT MYO	TURİZM VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ	13
TOPLAM			1.119

Kaynak: (Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, 2021)

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı süresinde ilçede; 2.784 öğrenci, 231 öğretmen ve 189 derslik bulunmaktadır. Söğüt'te Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesine bağlı Söğüt Meslek Yüksek okulu bulunmaktadır. MYO bünyesinde; 1.119 öğrenci, 30 akademik personel ve 13 bölümden yer almaktadır.

Tablo 5. Söğüt İlçesi Bitirilen Eğitim Düzeyi Durumu

Eğitim Durumu	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doktora	11	11	11	10	20	19	19
İlköğretim	3.849	3.218	2.792	2.656	2.417	2.429	1.415
İlkokul	5.892	6.637	6.518	6.329	6.199	5.887	5.699
Lise ve Dengi Meslek Okulu	3.347	3.352	3.362	3.288	3.703	3.819	3.276
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	2.379	1.377	1.325	1.262	1.209	1.181	1.164
Okuma Yazma Bilmeyen	400	388	384	350	315	294	265
Ortaokul veya Dengi Meslek Ortaokul	960	1.575	1.846	2.078	2.177	2.293	2.921
Yüksek Lisans (5 veya 6 Yıllık Fakülteler Dahil)	56	64	64	67	65	68	78
Yüksekokul Veya Fakülte	1.430	1.704	1.795	1.841	2.211	1.862	1.903

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

5.4. Sağlık

• Hekim sayısı (2020)	: 19
• Diş Hekimi Sayısı (2020)	: 2
• Diğer Sağlık Personeli Sayısı (Eczacı, Hemşire, Ebe)	: 92
• Hastane sayısı (2020)	: 1
• Hastane yatak sayısı (2020)	: 25
• Nitelikli yatak sayısı (2020)	: 8
• Bin kişiye düşen yatak sayısı (2020)	: 1,37
• Yoğun bakım yatak sayısı (2020)	: 0
• Bin kişiye düşen yoğun bakım yatak sayısı (2020)	: 0

Yer-Sis çalışmasında yer verilen ağ analizine göre Söğüt'ten sağlık hizmeti için seyahat edenlerin ağırlıklı olarak Eskişehir ilini ve Bilecik Merkez ilçesini tercih ettikleri görülmektedir (Yer-Sis, 2021).

6. TURİZM ve KÜLTÜREL YAPI

İlçede Öne Çıkan Turizm Türü: Tarih, Kültür, Doğa

Destinasyonlar/Kültür ve Turizm Varlıkları: Ertuğrul Gazi ve Dursun Fakih türbeleri, Hamidiye Külliyesi, Kuyulu Mescit, Çelebi Mehmet Camii, Kaymakam Çeşmesi, Söğüt Çaltı Kaplıcası, Söğüt Müzesi,

Somut Olmayan Kültürel Miras: Ertuğrul Gaziyi Anma ve Söğüt Şenlikleri

İlçe Bazında Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri Sayısı (2019): 0

İlçe Bazında Belediye Belgeli Konaklama Tesisleri Sayısı (2019): 3

İlçe Bazında Toplam Konaklama Tesisleri Sayısı (2019): 3

Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinde Doluluk Oranı (2019): %26,37

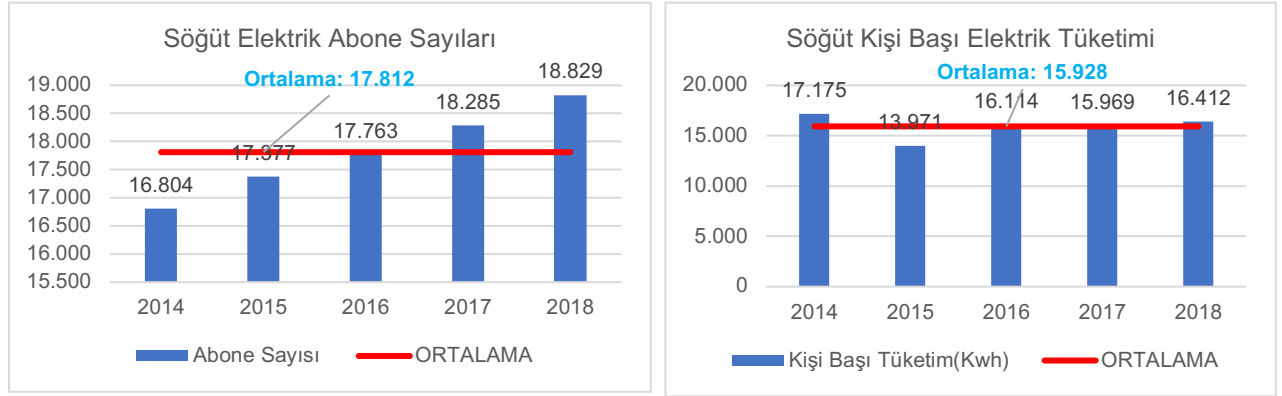
İlçe Bazında Konaklama Verileri (Ortalama Kalış Süresi, 2019): 1,47

7. ALTYAPI

7.1. Elektrik

Söğüt ilçesine ait 2014-2018 yılları arası elektrik kullanımları aşağıda yer almaktadır:

Şekil 6. Söğüt İlçesi Elektrik Kullanımı (2014-2018)

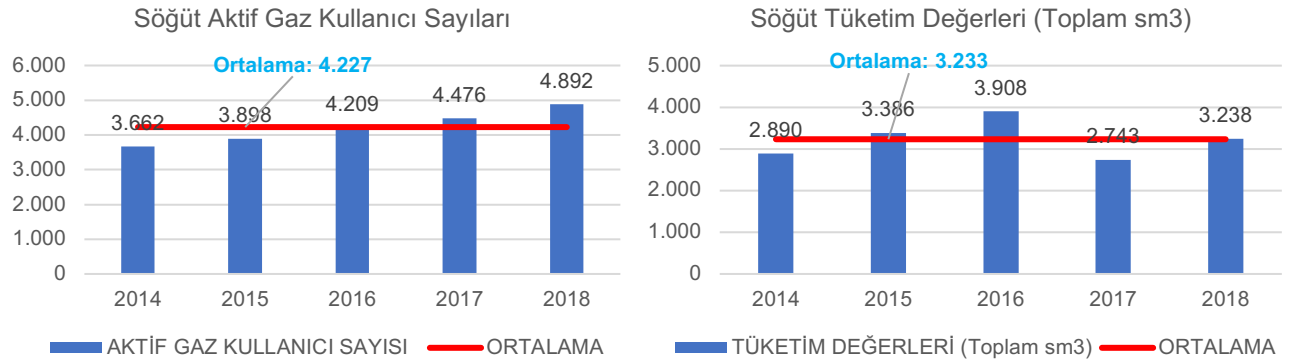

Kaynak: (Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş., 2020)

7.2. Doğalgaz

Söğüt ilçesine ait 2014-2018 yılları arası doğalgaz kullanımları aşağıda yer almaktadır:

Şekil 7. Söğüt İlçesi Doğalgaz Kullanımı (2014-2018)

Kaynak: (Aksa Doğalgaz A.Ş., 2021)

8. EKONOMİK YAPI

Söğüt İlçesinin ekonomisi hem tarım ve hayvancılığa hem de sanayiye dayanmaktadır. Söğüt ve yöresinde, mermer, kaolin, kil, pegmatit ve aplik madenleri bulunmakta ve işletilmektedir. Çıkarılan madenler Söğüt'te kurulan mermer ve seramik fabrikalarında işlenmektedir. Belli bir kısmı da yöre dışındaki fabrikalara gönderilmektedir. Bu doğal kaynaklara bağlı olarak ilçede mermer ve toprak sanayii gelişmiştir. Mermer ve seramik alanında karo, refrakter, mermer üreten birçok fabrika bulunmaktadır. Ayrıca bu madenler ekonomik kaynak olarak ilçe dışında gerek yurtiçi ve gerekse yurtdışında birçok yere satılmaktadır.

Öte yandan ilçede sebze-meyvecilik, bağcılık, bahçecilik, seracılık, süt sığırcılığı, ipekböcekçiliği gibi tarım ve hayvancılık kapsamında pek çok alan gelişmiş durumdadır. Sebze ve meyve yetiştiriciliğinin yaygın olduğu bölgedeki köylerde üretilen ürünler yörede ve çevre illerde pazarlanmaktadır. Yaz döneminde domates ihracatı da yapılmaktadır. Sebze ve meyve halleri yörenin ticari ve ekonomik

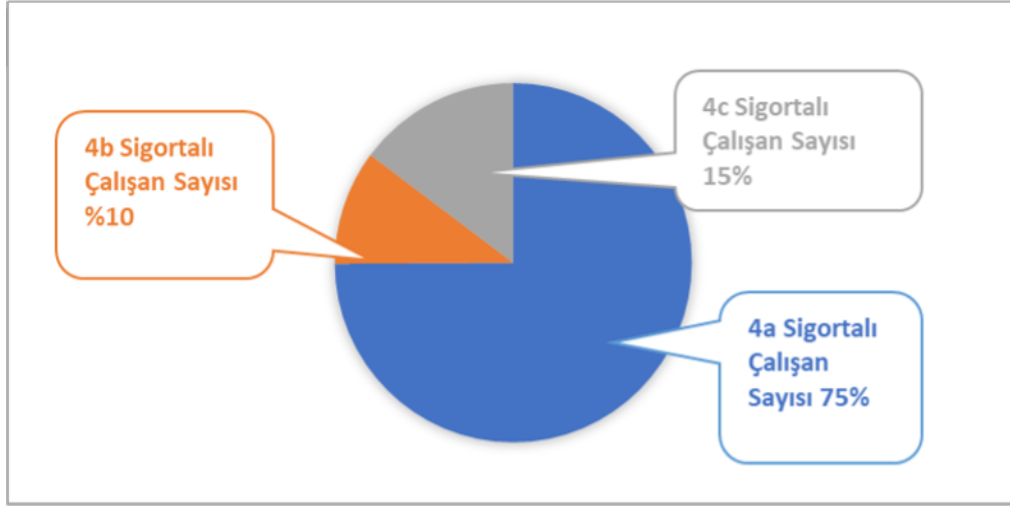
hayatında önemli bir yer tutmaktadır. İlçe mikro klima özelliğine sahip olan Orta Sakarya Vadisi'nde bulunması hasebiyle seracılığın da geliştiği bir ilçe konumundadır.

8.1. İşgücü ve Sektörel Dağılımı

Söğüt ilçesine ait işgücü verileri incelendiğinde %75 oranında 4a sigortalı çalışan sayısının ilçede yoğun olduğu görülmektedir. %15 oranı ile 4c sigortalı çalışanlar ikinci sırada yer alırken, ilçede 4b sigortalı çalışan sayısı oranı ise %10'dur.

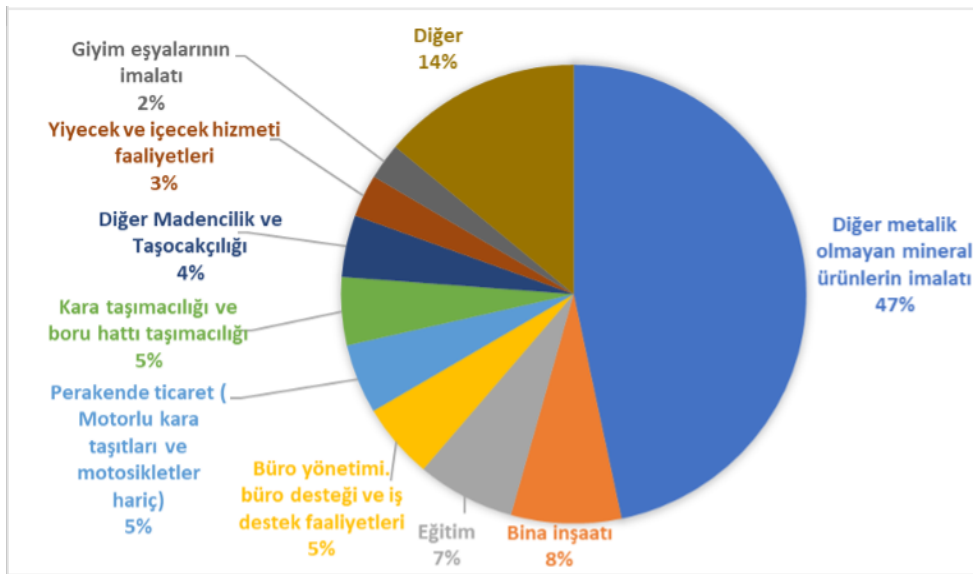
4a sigortalı çalışanlar arasında %47 oranı ile diğer metalik olmayan ürünler imalatı ve %8 oranı ile bina inşaatı, 4b sigortalı çalışanlar arasında %30 karma çiftlik ve %9 tarla ziraati yapanlar öne çıkmaktadır. Bilecik il genelinde 4c sigortalı çalışanlar sayısı incelendiğinde ise Söğüt ilçesi %8 oranı ile diğer ilçelere göre 2. sırada, merkez ilçeye göre ise üçüncü sırada yer almaktadır.

Şekil 8. Söğüt İlçesi Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2019)

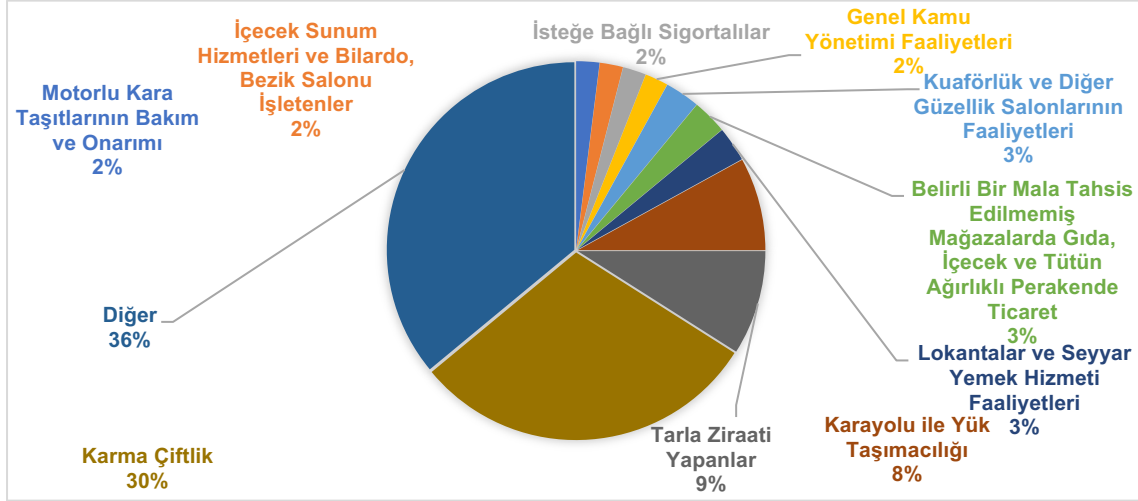
Kaynak: (Sosyal Güvenlik Kurumu, 2020)

Şekil 9. Söğüt İlçesi 4A Sigortalı Çalışanların Sektörel Dağılımı (2019)

Kaynak: (Sosyal Güvenlik Kurumu, 2020)

Şekil 10. Söğüt İlçesi 4B Sigortalı Çalışanların Sektörel Dağılımı (2019)

Kaynak: (Sosyal Güvenlik Kurumu, 2020)

8.2. Tarım ve Hayvancılık

İlçede iklim özellikleri sayesinde ürün çeşitliliği fazla ve üretim sezonu uzundur. Domates, biber, taze fasulye, salatalık, kabak, bezelye, bamyaya, yeşil soğan, bakla, ıspanak, marul, maydanoz gibi sebzeler yetiştirilen başlıca sebzelerdir. İlçe İstanbul, İzmit, Bursa ve Eskişehir gibi büyük illerin orta noktasında bulunduğu için, tarımsal ürünler büyük çaplı pazarlara kolayca ulaşmaktadır. Sakarya Vadisi, mikro klima bir iklim özelliği taşıdığı için, seracılığa çok uygundur. Seracılık tarımsal ekonomiye canlılık kazandırmıştır. Yılın dört mevsimi ürün üretildiği için seracılık ekonomik açıdan canlıdır. Bu sebeple seracılık teşvik edilmekte ve hızla yayılmaktadır.

Tablo 6. Söğüt İlçesi Tarım Alanları Dağılımı (2020)

Ürün Grubu	Birim	2016	2017	2018	2019	2020
Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	Dekar	9.016	10.104	9.868	9.781	10.433
Nadas Alanı	Dekar	17.448	17.448	24.487	21.253	19.415
Sebze Alanı	Dekar	10.775	8.826	7.892	7.821	7.775
Süs Bitkileri Alanı	Dekar	0	0	0	0	0
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	Dekar	53.819	50.116	44.635	44.493	47.540
Örtü altı Tarım Alanı	Plastik Sera	Dekar	3.050	3.050	3.070	3.070

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 7. Söğüt İlçesi 2016-2020 Yılları Arasında En Çok Üretilen Tarım Ürünleri (Ton)

Meyveler	2016	2017	2018	2019	2020
	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)
Kiraz	1.361	1.681	1.669	1.669	1.683
Sofralık Üzüm (Çekirdekli)	1.520	874	1.477	1.199	1.382
Ceviz	198	211	173	271	361
Sofralık Zeytinler	144	263	254	255	267
Nar	81	83	80	79	80
Sebze	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)
Fasulye, Taze	1.866	1.853	1.852	1.995	2.043
Lahana (Beyaz)	1.048	952	952	1.156	1.197
Domates Sofralık	334	301	301	335	318
Bezelye, Taze	260	231	231	191	185
Hıyar Sofralık	110	95	95	97	88
Tarla Bitkileri	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)	ÜRETİM (ton)
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	11.383	10.536	6.738	9.320	10.595
Yonca Yeşil Ot	2.813	3.300	2.805	2.730	2.685
Fiğ (Diğer)Yeşil Ot)	2.000	3.000	2.400		2.295
Yulaf Yeşil Ot	1.920	1.280	1.280	2.120	2.240
Arpa diğer	2.690	2.605	1.703	2491	2.134

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 8. Söğüt İlçesinde Öne Çıkan Meyve Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2020)

Meyve Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı
Kiraz	1.683	0,23%
Ceviz	361	0,13%
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	1.382	0,09%
Sofralık Zeytinler	267	0,05%
Vişne	46	0,02%
Nar	80	0,01%
İncir	38	0,01%
Erik	38	0,01%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 9. Söğüt İlçesinde Öne Çıkan Sebze Üretim Miktarı (2020)

Sebze Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı
Marul Kıvırcık	13.965	6,74%
Soğan Taze	1.700	1,32%
Hıyar Sofralık	11.400	0,68%
Domates Sofralık	24.664	0,28%
Kavun	2.660	0,15%

Biber Sivri	456	0,05%
Karpuz	1.863	0,05%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 10. Söğüt İlçesinde Öne Çıkan Tarla Bitkileri Üretim Miktarı (2020)

Bitki Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı
Fiğ (Diğer)Yeşil Ot)	2.295	0,35%
Çavdar	221	0,07%
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	10.595	0,06%
Yulaf Yeşil Ot	2.240	0,06%
Triticale	142	0,05%
Yulaf	102	0,03%
Arpa Diğer	2.134	0,03%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 11. Söğüt İlçesi Örtü altı Tarım Verileri (2020)

Örtü altı Türü	Ürün	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye İçindeki Payı (%)
Plastik Sera	Domates (Sofralık)	22.750	0,70%
Plastik Sera	Marul (Kıvırcık)	13.350	35,78%
Plastik Sera	Hıyar (Sofralık)	11.400	1,66%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 12. Söğüt İlçesi Hayvancılık Verileri (2020)

Hayvan Sayıları	Baş/Adet	Türkiye'deki Payı (%)
Küçükbaş Hayvanlar	36.046	0,067%
Et Tavuğu Sayısı	135.000	0,052%
Eşek	33	0,030%
Büyük Baş	4.090	0,023%
Katır	4	0,016%
At	9	0,010%
Ördek ve Beç Tavuğu (Canlı)	46	0,008%
Kaz (Canlı)	89	0,006%
Hindi	187	0,004%
Yumurta Tavuğu Sayısı	3.405	0,003%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 13. Söğüt İlçesi Tarımsal Veriler (2019)

Tarımsal Veriler	Sayı
Toplam Çiftçi Sayısı	863
ÇKS ¹ 'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı	703
ÇKS'ye Kayıtlı Olmayan Çiftçi Sayısı	160
Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Sayısı	7

Kaynak: (Bilecik Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2020)

Tablo 14. Söğüt İlçesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri (2020)

Zemzemiye Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
Çaltı Beldesi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
Merkezi Oluklu Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
Tasfiye Halinde Geçitli Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
183 Sayılı Söğüt Tarım Kredi Kooperatifi
1126 Sayılı Çaltı Tarım Kredi Kooperatifi
512 Sayılı Oluklu Tarım Kredi Kooperatifi

Kaynak: (Bilecik Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2020)

Tablo 15. Söğüt İlçesi Arıcılık Verileri (2020)

İşletme Sayısı	Eski Tip Kovan Sayısı	Yeni Tip Kovan Sayısı	Toplam Kovan Sayısı	Bal Üretimi	Türkiye Payı (%)
21	0	1.352	1.352	11	0,011%

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 16. Söğüt İlçesi İpekböcekçiliği Verileri (2020)

İşletme Sayısı	Kutu Sayısı	Yaş Koza Miktarı (Ton)
8	22,5	0,301

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

8.3. Sanayi

Söğüt ve yöresinde; mermer, kaolin, kil, pegmatit ve apilit madenleri bulunmakta ve işletilmektedir. Çıkarılan madenler Söğüt'te kurulan mermer ve seramik fabrikalarında işlenmektedir. Belli bir kısmı da yöre dışındaki fabrikalara gönderilmektedir. Mermer sektöründe ise Gökyar, Orka, Yıldızlar, Kabeloğlu gibi birçok mermer fabrikası mevcuttur.

İlçedeki Sanayi Sektörleri: Seramik, Maden

¹ Çiftçi Kayıt Sistemi

Tablo 17. Söğüt İlçesinde Yer Alan Firma Sayısı

Firma sayısı:	19
Kapasite raporu sayısı:	21
Toplam çalışan sayısı:	3.531
Toplam Açık Alan (m2):	19.512.360
Toplam Kapalı Alan (m2):	312.955

8.4. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)

Söğüt Organize Sanayi Bölgesi ilçede tektir.

Şekil 11. Söğüt OSB Konumu (2019)

Söğüt OSB

OSB Alan Büyüklüğü (ha)	: 97,2 ha
OSB Toplam Sanayi Parsel Sayısı:	4
OSB Çalışan Sayısı	:27
OSB Doluluk Oranı	: %98

Tablo 18. Söğüt OSB Sektörel Dağılımı

SEKTÖR	Firma Sayısı
SERAMİK	1
MADEN	1
TOPLAM	2

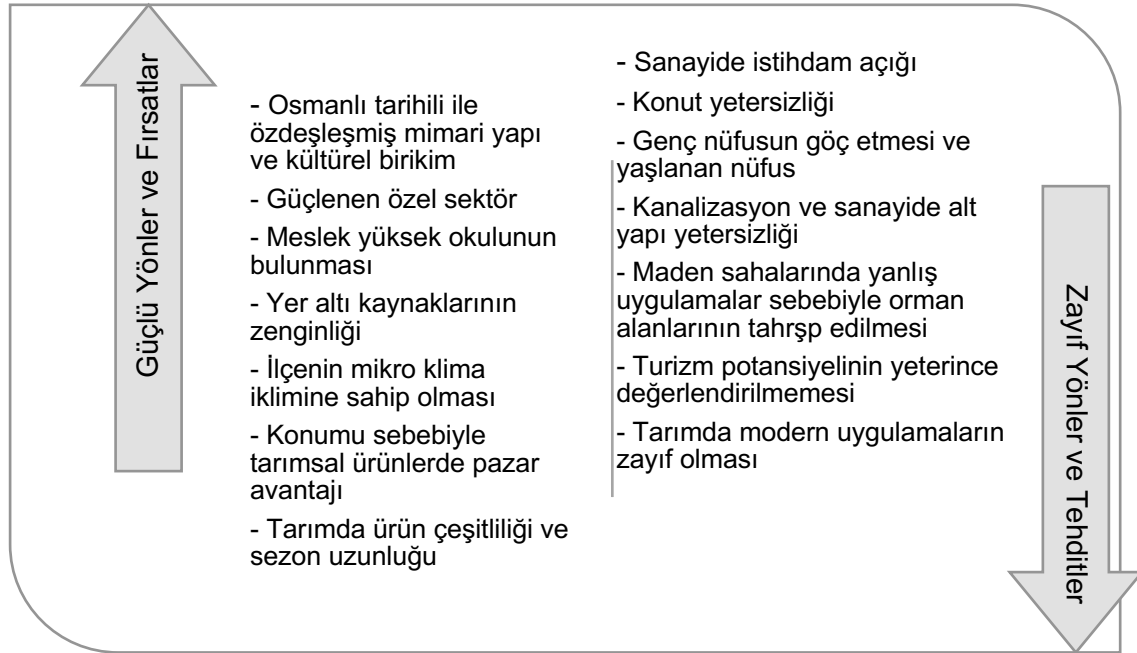
Kaynak: (Bilecik Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2020)

Tablo 19. Söğüt İlçesi KSS Verileri

Adı	Toplam alanı (Dönüm)	Toplam işyeri	Dolu işyeri sayısı	Boş işyeri sayısı	Doluluk oranı %	Yaklaşık istihdam
S.S. Söğüt Ertuğrul Toplu İşyeri Yapı Koop.	11	60	50	10	%80	50

Kaynak: (Bilecik Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2020)

9. GZFT (Güçlü, Zayıf, Fırsat, Tehdit) ANALİZİ

Güçlü Yönler ve Fırsatlar

- İlçenin Osmanlı'yla özdeşleşmiş olması ve tarihi kültürel değerleri sebebiyle marka değeri güçlü kültür turizmi potansiyeli yüksektir.
- Yatırımları devam eden altın firmasının tam istihdama geçmesiyle birlikte özel sektör güçlenecek ve beraberinde sosyal imkanlar da artacaktır.

- Üniversiteye bağılı meslek yüksek okulunun olması ilçe için önemli bir kazanımdır.
- İlçede başta mermer, kil, feldspat olmak üzere zengin yeraltı kaynakları bulunmakta, bu kaynaklar girişimciler için fırsatlar sunmaktadır.
- İlçe iklim özellikleri sayesinde ürün çeşitliliğı ve üretim sezonunun uzunluğu açısından önemli bir noktadadır. Çaltı ve Küre bölgesi Orta Sakarya Vadisi'nde kaldığı için seracılık açısından gelişmiştir.
- Büyük pazarlara yakın olması sebebiyle tarımsal ürünlerin pazarlanması noktasında avantajlıdır.

Zayıf Yönler ve Tehditler

- Başta konut yetersizliğı ve yaşlı nüfus sebebiyle sanayide istihdam açığı bulunmaktadır. Bununla beraber sanayide nitelikli işgücünün az olması sebebiyle işçi ücretleri düşüktür.
- Köy nüfusları göç sebebiyle oldukça azalmıştır. Bu durum verimli alanların yeterince işlenmemesine sebep olmaktadır.
- Kanalizasyon ve sanayi arıtma alt yapıları yetersiz olduğu için tarım sularının kirlenmesi riski bulunmaktadır.
- İlçede mermer ve madencilğe dayalı faaliyetlerden ötürü ormanlık alanların tahribatı söz konusudur.
- İlçedeki turizm potansiyeli yeterince değerlendirilememiştir.
- Tarım alanında modern uygulamalar zayıftır.

10. SONUÇ

Söğüt ilçesi son yıllarda turizm alanında önemli konuma gelmiştir. Osmanlı ile özdeşleşmiş olan ilçe marka değeri taşımaktadır. Her yıl Eylül ayının ikinci haftasında düzenlenen Ertuğrul Gazi'yi Anma ve Söğüt Şenlikleri yüzyıllardır süren Yörük şenlikleri geleneğinin bir devamıdır. Şenliğe her yıl devlet erkanından üst düzey katılım sağlanmaktadır. Bununla beraber Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey'in babası Ertuğrul Gazi'nin türbesinde başlatılan "Saygı Nöbeti" seremonisi tur şirketlerinin dikkatini çekerek bölgeye turist akışını arttırmıştır.

Gelişen turizmle birlikte ilçede tarım ve sanayi de oldukça güçlüdür. İlçedeki zengin yer altı kaynakları bu ürünleri işleyecek sanayi kuruluşlarının uzun yıllardır ilçede faaliyet göstermesini sağlamıştır. İlçe seramik ürünleriyle tanınır hale gelmiştir. Yatırımları devam eden altın firmasıyla birlikte bölgenin milli ekonomiye katkısının artacağı tahmin edilmektedir. Bununla beraber ilçe nüfusunun istihdamı karşılayabilecek büyüklükte olmadığı açıktır. Bölgeye işçi göçünün kaçınılmaz olduğu, bu sebeple yeni konut yapımlarının hızlandırılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. İlçede sezonluk tarımla birlikte özellikle Çaltı yöresinde seracılık oldukça güçlüdür. Yılın dört mevsimi ekilen tarım arazilerinde çeşitli sebzeler yetiştirilmektedir. İlçe marul üretimiyle ili Türkiye'de 1. sıraya, taze soğan üretimiyle de 2. sıraya taşımıştır. İlçenin tarımdaki var olan konumu modern ve iyi tarım uygulamaları ile daha da güçlendirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Aksa Doğalgaz A.Ş. (2021).

Bilecik İl Milli Eğitim Müdürlüğü. (2021).

Bilecik Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü. (2020).

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi. (2021). *Detaylı Öğrenci Sayıları Raporu*.

Bilecik Tarım ve Orman Müdürlüğü. (2020).

Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş. (2020).

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2021).

Sosyal Güvenlik Kurumu. (2020). Sigortalı ve İş Yeri İstatistikleri.

Tarım ve Orman Bakanlığı. (2020).

Türkiye İstatistik Kurumu. (2021).

Yer-Sis. (2021).

Bilecik Yatırım Destek Ofisi

Bilecik 1. Organize Sanayi Bölgesi Gazi Bulvarı No:2
Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Binası Merkez/Bilecik

Tel: 0 224 211 13 27
Faks: 0 228 212 00 38
E-Posta: bilecik@bebka.org.tr
KEP Adresi: bebka@hs01.kep.tr

[@investinbilecik](https://twitter.com/investinbilecik)

[in](https://www.linkedin.com/company/bebka) /bebka

[▶](https://www.youtube.com/channel/UC...) /bebka

[@](https://www.instagram.com/tcbebka) /tcbebka

[f](https://www.facebook.com/tcbebka) /tcbebka

bebka.org.tr